ANUL X, No. 2754

EDIŢIA A TREIA

MERCURI 12 FEBRUARIE 1897

ABONAMENTE

NUMARUL 10 BANI

In Străinătate 15 BANI

Adevĕrul

Să te ferească Dumnezeu de omul străin în casă!
V. Alexandri

ANUNCIURI

NUMARUL 10 BANI

Un număr vechiŭ 20 BANI

ADMINISTRAŢIA

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDACŢIA

Lupta de lîngă Canea

Europa şi Grecii

Cuvîntul împăratuluĭ Germanieĭ, cum că «Europa s'a făcut de rîs!» se adevereşte tot maĭ mult. In adevăr, Europa s'a făcut de rîs cînd a ocupat Creta şi n'a avut destulă autoritate ca să oprească pe Grecĭ, Europa s'a făcut de rîs cînd s'a coalizat pentru a bombarda, fără rezultat, armatele elene.

Este un fapt fără analogie în Istoria lumeĭ. Am văzut la Navarin flotele întrunite ale Anglieĭ, Franciei şi Rusieĭ, bombardînd şi distrugînd flota turco-egipteană, însă atuncĭ hotărîrea Europeĭ a fost serioasă şi urmată de o execuţiune repede. Am văzut Europa opunîndu-se pretenţiunilor greceştĭ cu zece anĭ maĭ în urmă, însă şi atuncĭ puterile, procedînd cu energie la blocarea coastelor Grecieĭ, aceasta a fost silită să bată repede în retragere. Dar, precum am maĭ spus, cele ce se petrec astă-zĭ sînt fără perechie în Istorie.

Diplomaţia europeană a fost de astă dată cu totul maĭ pre jos de reputaţiunea eĭ; diplomaţia s'a arătat neputincioasă să apere prestigiul marilor puterĭ şi s'a arătat neputincioasă ca să apere pacea atît de ameninţată astă-zĭ. Faptul că trupele europene aŭ fost nevoite să se retragă faţă de armata greacă constitue cea maĭ amară batjocură pentru coloşiĭ militarĭ căzuţĭ în copilărie.

Neapărat că dacă Europa era unită în vederĭ, dacă măcar ar fi existat două grupărĭ bine distincte carĭ să aibă politica lor orientală hotărîtă, Grecii n'ar fi avut curagiul să braveze obuzele a cincĭ puterĭ de întîiul rînd. Dar cum Europa este divizată în certurĭ nesfîrşite şi cum diviziunile nu sînt făcute pe chestie de principiĭ orĭ pe marile interese ale umanităţeĭ, ci numaĭ pe pofte şi pe lăcomiĭ vecĭnic nemulţumite, neapărat că prestigiul eĭ a rămas nul.

Este iarăşĭ invederat că Greciĭ sînt susţinuţĭ pe sub mînă, nu de o singură putere, dar de o grupare de cel puţin două marĭ state europene. Această grupare joacă actualmente cea maĭ ignobilă comedie în faţa Creteĭ; tunurile eĭ aŭ trimis obuzurĭ în potriva Grecilor şi, cu toate acestea, în aparenţă armonia cea maĭ deplină uneşte pe comandanţiĭ tuturor escadrelor.

Momentul surprinderilor celor marĭ a sosit, prin urmare. Dacă puterile europene ar fi fost sincere şi în adevăr solidare, nicĭ un soldat grec n'ar fi putut debarca pe pămîntul Creteĭ. Puternica întrunire de cuirasate, încrucişătoare şi torpiloare ale celor şase marĭ puterĭ europene ar fi cufundat într'o jumătate de ceas mica flotilă grecească; ba, ceva maĭ mult, maĭ credem că regele George şi guvernul săŭ, dacă ar fi cunoscut voinţa fermă a Europeĭ, nicĭ n'ar fi îndrăznit să se angajeze în actuala campanie.

Prin urmare, dacă Europa are, realmente, un mare interes de a menţine pacea cît şi integritatea imperiuluĭ otoman, ar fi trebuit să oprească în mod energic pe Grecĭ. Dacă, pe de altă parte, aceeaşĭ Europă, mişcată de suferinţele Cretanilor şi de dreptele revendicaţiunĭ ale acestora, dorea să facă o politică contrarie obiceiurilor diplomaţieĭ, adică o politică cinstită şi umanitară, trebuia să ia de mînă pe Grecĭ şi să-ĭ conducă în Creta în mod solemn şi fatiş.

Bătrîna Europă n'a fost capabilă nicĭ de energie, nicĭ de lealitate. Puterile cele marĭ caută de atîtea lunĭ de zile să se înşele unele pe altele să se adoarmă, să se tragă pe sfoară. Aci stă pericolul cel mare şi de aci va porni războiul.

Pacea lumeĭ este maĭ ameninţată de cît orĭ-cînd.

Const. C. Bacalbaşa.

SATIRA POLITICĂ

Legea repaozuluĭ

La Senat, bătriniĭ s'aŭ revoltat contra legeĭ repaozuluĭ duminecal şi vre-o 12 babalicĭ aŭ votat pe faţă în potriva eĭ.

Cel d'întîĭ care a luat cuvîntul şi a combătut odihna a fost moscovitul episcop al Huşilor, iar conul Petrache Carp s'a declarat potrivnic al repaozuluĭ pe cîtă vreme nu s'o da odihna şi sergenţilor de oraş. Omul cu deviza „Regele şi Dorobanţul" se îngrijeşte, precum e drept, numaĭ de interesele poliţieĭ.

Chiar şi venerabilul orator Nicolae Ionescu avea de gînd să declare că dînsul n'are nevoie de repaoz, însă majoritatea, susţinînd nevoia de repaoz, a închis discuţiunea şi a votat legea.

Şi, cînd te gîndeştĭ că oameniĭ carĭ de cel puţin 10 -15 anĭ sînt într'o permanentă odihnă, vor să facă pe grozaviĭ şi să se manifeste ca oamenĭ vecĭnic activĭ, te apucă abdomenul de rîs.

Vax.

Olga, Regina Greciei

REPAOZUL DUMINECAL

Democraţia în sfîrşit a repurtat o victorie: legea repaozuluĭ duminecal este un fapt îndeplinit. Zece anĭ de muncă sînt încununaţĭ cu izbîndă şi aceasta dovedeşte că în ţara romînească s'a început ca legile să se impună de jos în sus.

Nu ne vom pierde, însă, de dragoste pentru partidul liberal, fiind-că a votat această lege. In adevăr, partera democratică a liberalilor a fost impusă de situaţiunea politică. Actualul guvern a priceput că singura deosibire de conservatorĭ este să încline spre democraţie şi întîia concesiune făcută a fost legea repaozuluĭ duminecal. *Compromis prin o conducere ineptă şi reacţionară, liberalizmul romîn devenea absolut retrograd şi odios. Oameniĭ carĭ aŭ luat greaua succesiune a* ignobiluluĭ *aŭ înţeles că a merge maĭ departe pe aceeaşĭ cale este de a duce la prăpastie partidul şi de aceea aŭ făcut acest meremet democratic. Din această situaţiune aŭ profitat clasele muncitoare, de oare-ce legea votată Sîmbătă de Senat, e o lege generală, care se aplică şi comerciuluĭ şi industrieĭ. Cu toate lacunele eĭ, noĭ, de o-cam-dată, nu o vom critica, rămînînd ca cu timpul să cerem lărgirea şi amendarea eĭ.*

Lăsînd dar la o parte micile neajunsurĭ, ne mulţumim să constatăm prima victorie a noastră şi să ne oţelim puterile ca să cucerim reforma cea mare: **Votul Universal.**

C. M.

Războiŭ european

Bombardarea

LONDRA, 10 Februarie.—Se anunţă din Canea luĭ *Daily-News* că Englitera a luat parte cu treĭ corăbiĭ la bombardarea de ierĭ. Italia, Rusia şi Germania aŭ luat parte fie-care cu cîte o corabie.

Focul a ţinut 10 minute.

Revoluţia macedoneană

Oficioasa *Corespondenţa politică* află din Macedonia că situaţiunea devine din zi în zi maĭ critică.

In populaţiunea creştină din Macedonia se observă o agitaţiune foarte mare. Turciĭ iaŭ o poziţiune ameninţătoare, iar bandele de Arnăuţĭ şi Bajbuzucĭ aŭ şi început acţiunile lor bajbuzuceştĭ. Revoluţia e pe cale de a izbucni.

Presa franceză

Oficiosul francez *«Le Temps»* constată că situaţiunea în Orient s'a înrăutăţit şi că nu se ştie ce va aduce ziua de mîine. In Macedonia se fac pregătirĭ marĭ, adaugă oficiosul francez, şi numaĭ de acolo poate pleca scînteia războiuluĭ european.

Războiul european

Intreaga presă germană declară că refuzarea blocăreĭ Grecieĭ va încuraja pe Grecĭ, carĭ văd în acest refuz mîna Anglieĭ.

Atitudinea Engltereĭ, spun ziarele germane, încurcă foarte răŭ situaţiunea, aşa că războiul european e pe cale de a izbucni.

V.

VEDERI DIN CRETA

Mănăstirea Gonia

Cuartierul general al insurgenţilor

Colonelul Vassos

Comandantul trupelor din Creta

Bombardarea floteĭ greceştĭ

Ocuparea Herakliónuluĭ. — Retragerea Europeĭ. Războiul european.

Ocuparea Herakliónuluĭ

Ştirĭ de cea maĭ mare gravitate sosesc din Creta vestind că flota europeană a bombardat atît flotele greceştĭ cît şi lagărul insurgenţilor, carĭ voiaŭ să înainteze asupra Caneeĭ.

O depeşă particulară din Atena vesteşte însă că flotele europene s'aŭ retras apoĭ, lăsînd pe Grecĭ să ocupe victorioşĭ Heraklionul, ocupat maĭ înainte de marile puterĭ.

Aceste ştirĭ de o gravitate excepţională ne daŭ o dovadă de starea lucrurilor din Creta, carĭ devin din zi în zi maĭ încurcate, ameninţînd pacea europeană.

Retragerea Europeĭ

Europa s'a retras dar în faţa trupelor greceştĭ, ne voind de sigur să lupte în contra Grecieĭ din cauza inegalităţeĭ absolute a forţelor.

Această retragere a Europeĭ faţă de trupele greceştĭ poate fi însă şi o stratagemă, pentru a arăta Turcieĭ că fiind mandatara eĭ, şi-a îndeplinit conştiincios mandatul, lăsînd însă pe sub mînă pe Grecĭ să ocupe insula. Ea maĭ poate avea iarăşĭ şi altă cauză mult maĭ importantă pentru pacea europeană, anume aceea că una din marile puterĭ, fie Anglia orĭ Rusia, a împins înainte pe sub mînă pe Grecĭ iar, în mod oficial, a intervenit pe lîngă cele-l'alte puterĭ ca Europa să se retragă, pentru ca să nu dea tristul spectacol că combate în contra unuĭ stat atît de mic ca Grecia.

Războiul european

Dacă ultima ipoteză, care e cea maĭ verisimilă, se adevereşte, atuncĭ semnalul războiuluĭ european a fost dat şi se aşteaptă numaĭ momentul oportun pentru ca focul să izbucnească.

Ultimele evenimente din Creta nu se pot explica alt-fel, de oare-ce e inadmisibil ca regele George, care e un excelent diplomat, să meargă înainte cu atîta îndrăzneală fără să fie susţinut de una saŭ maĭ multe puterĭ europene.

Val.

Conciliabule sturdziste

Votul dat alaltă-ierĭ la Cameră i-a exasperat pe sturdzişti.

De atuncĭ se ţin continuŭ conciliabule cînd la D. Dim. Sturdza, cînd la D. M. Pherechidi, cînd la D. Stoĭojan.

Toţĭ aŭ căzut de acord asupra punctuluĭ că trebuie să se combată actualul guvern şi să se facă tot posibilul ca el să fie răsturnat.

•

Chestia este însă, cum să se procedeze.

Dezbaterile de pînă acum nu aŭ putut să stabilească nimic; de acea zilele acestea se vor maĭ ţine conciliabule şi se va stabili cine are să ia cuvîntul în numele sturdziştilor şi asupra căreĭ chestiĭ.

*

Pînă acum, ceĭ maĭ mulţĭ sînt de părere ca lupta să se dea la Casa Rurală şi acel care va lua cuvîntul să fie D. M. Ferechide.

Motivul pentru care se susţine ca lupta să se dea la acest proiect de lege, este că pe lîngă sturdziştĭ, vor maĭ vota contra şi alţĭ mulţĭ deputaţĭ. Cel puţin aceasta este speranţa sturdziştilor.

•

In întrunirile ţinute s'a ridicat din noŭ părerea D-luĭ Eug. Stătescu, ca întreg partidul să se retragă de la putere.

S'a spus că actualul guvern este prea slab şi un guvern tare nu se poate forma, de oare-ce e prea mare duşmănie în rîndurile partiduluĭ.

R.

REVOLTELE CRETANE

Cîte-va paginĭ din istoria Creteĭ. — Luptele Cretanilor pentru independenţă.

De oare-ce chestiunea Creteĭ este la ordinea zileĭ, iar soarta acesteĭ insule preocupă atît cabinetele cît şi opinia publică din continent, credem că o mică schiţă istorică a acesteĭ insule va fi bine venită pentru cetitoriĭ noştri.

Cînd turciĭ aŭ năvălit în Europa, Creta se afla sub dominaţiunea veneţianilor. Timp de 90 de anĭ aproape de la căderea Constantinopoluluĭ, turciĭ şi-aŭ cheltuit forţele spre a supune părţile continentale ale imperiuluĭ bizantin şi a stabili bine dominaţia lor asupra popoarelor subjugate. Lupta între turcĭ şi veneţianĭ pentru dominaţiunea Creteĭ a început pe la 1647, şi s'a sfîrşit pe la 1669, cu înfrîngerea veneţienilor alăturea de carĭ luptaseră cu voinicie Cretanii. Aceştia, ce e drept, nu eraŭ mulţumiţĭ de stăpînirea veneţianilor, care era foarte aspră; la momentul hotărîtor însă, cînd a fost vorba să aleagă între turcĭ şi veneţianĭ, cea maĭ mare parte a insularilor a preferit să lupte în contra semiluneĭ, dînd dovezĭ straşnice de vitejie şi de devotament.

*

In timpul cînd oraşele Canea, Rethymnos, Haudax şi altele eraŭ asediate de turcĭ, şi pe cînd inginerii ceĭ maĭ vestiţĭ aĭ Franţeĭ şi Italieĭ conduceaŭ artileria, regimentele cretane azvîrleaŭ săgeţile lor cu atîta îndemînătăcie contra turcilor, în cît reaminteaŭ pe strămoşiĭ lor, faĭmoşiĭ *toxeţi* din antichitate. Cu toată vitejia şi adresa asediaţilor însă, Morozini, ducele insuleĭ, fu silit să predea oraşul Haudax turcilor şi atuncĭ a întrebat pe Cretanĭ dacă vor să rămîie şi să vieţuiască sub stăpînirea turcilor, ca să prevază oare-carĭ drepturĭ pentru dînşiĭ în clauzele capitulăreĭ. Toţĭ însă aŭ răspuns că preferă să se expatrieze şi într'adevăr, în timp de opt zile, toţĭ fruntaşiĭ insuleĭ aŭ plecat împreună cu veneţianiĭ.

Cretaniĭ rămaşĭ sub jugul turcilor, aŭ încercat de maĭ multe orĭ să-şĭ recapete libertatea pînă în 1821, dar toate răscoalele lor aŭ fost înecate în sînge. In timpul războiuluĭ pentru independenţă, în urma unor măcelurĭ la carĭ s'aŭ dedat turciĭ, Cretaniĭ s'aŭ resculat. Primele lor succese s'aŭ datorit acţiuneĭ fruntaşuluĭ Anton Melidon care, prin influenţa şi curajul luĭ, a reuşit să răscoale toate părţile insuleĭ şi să ocupe maĭ multe forturĭ. Din nenorocire, Cretaniĭ nu puteaŭ să se aştepte la nicĭ un ajutor din partea grecilor de pe continent. Nicĭ soldaţĭ, nicĭ banĭ nu li se puteaŭ trimite, pentru că chiar eĭ se aflaŭ în situaţiĭ foarte grele, iar vasele grecilor eraŭ puţine şi aveaŭ prea mult de lucru, ca să poată ajuta şi pe Cretanĭ.

Populaţia musulmană din insulă era foarte puternică, avea arme în abundenţă şi vre-o 15.000 de soldaţĭ turcĭ ca garnizoană. Cu toate acestea, toate puterile Turcieĭ eraŭ ocupate cu revoluţionariĭ grecĭ de pe continent, şi sultanul, neavînd flotă şi soldaţĭ disponibilĭ ca să trimeaţă în Creta, a permis vice-regeluĭ din Egipt, Mehmet-Ali, să ocupe insula. Trupe egiptene aŭ fost trimise în Creta, o-dată sub comanda luĭ Hassan-paşa şi a doua oară sub comanda luĭ Husein bey, carĭ aŭ reprimat în sfîrşit revolta. Aceasta pe la 1824.

*

In 1832, printr'un firman al sultanuluĭ toate drepturile Porţeĭ asupra insuleĭ aŭ fost cedate luĭ Mehmet-Ali, iar acesta a numit ca guvernator al Creteĭ pe Mustafa-paşa. In 1833, Cretaniĭ aŭ încercat o nouă răscoală, care şi aceasta a fost reprimată. Stăpînirea egiptenilor a durat pînă la 1840, cînd insula a recăzut sub stăpînirea sultanuluĭ.

In 1841, o nouă răscoală se declară, însă după maĭ multe lupte zadarnice a fost reprimată. In 1858, Cretaniĭ se răscoală din noŭ dar fără rezultat.

Cea maĭ lungă şi cea maĭ sîngeroasă răscoală însă, a fost aceea din 1866, care a durat pînă în 1869. Timp de treĭ anĭ, revoluţionariĭ cretanĭ aŭ provocat admiraţia lumeĭ întregĭ, prin vitejia şi devotamentul lor pentru libertate. Ceea ce a costat pe turcĭ revolta aceasta în oamenĭ şi în banĭ, este enorm. Rezultatul acesteĭ sîngeroase revoluţiunĭ ar fi fost favorabil Cretanilor, dacă ar fi avut maĭ mult tact în operaţiile lor şi dacă nu s'ar fi pierdut un timp preţios prin neînţelegerea comandanţilor. Ceea ce a determinat în-să rămînerea Cretanilor sub jugul turcesc, a fost voinţa puterilor. In special Franţa luĭ Napoleon al III-lea a avut o atitudine foarte defavorabilă pentru revendicările Cretanilor.

*

In 1868, se elaborase o lege organică pentru Creta; a rămas însă şi pînă azĭ neaplicată, după obiceiul turcesc. In 1878, în tractatul din San-Stefano s'a prevăzut că „în Creta se va aplica în modul cel maĭ strict legea organică din 1868". In tractatul din Berlin clauza aceasta s'a prevăzut în art. 23, precum urmează: Poarta se obligă să aplice cu stricteţă în Creta legea organică din 1868 cu schimbările ce s'ar crede necesare".

In urma acesteĭ obligaţiunĭ, Poarta a trimis în Creta pe Gazi Ahmet-Muctar paşa ca comisar imperial, pentru ca împreună cu delegaţiĭ adunăreĭ cretane să se chibzuiască asupra revizuireĭ şi aplicăreĭ legeĭ organice din 1868.

După mai multe conferințe s'a emis în 30 Septembrie 1878 o chartă compusă din 16 articole, care a fost supusă confirmărei Sultanului și aprobată. Cartea aceasta e cunoscută sub numele de „Convenția din Halepa"

*

E de prisos să spunem că și prescripțiile acestei Convențiuni aŭ fost ciuntite de guvernul turcesc în detrimentul Cretanilor. O nouă revoltă însă, nu era posibilă din cauză că populația creștină era istovită de atîtea sacrificiĭ și descurajată de atitudinea defavorabilă a puterilor.

In fine, după 18 anĭ, o nouă revoltă a izbucnit, în 1896. Peripețiile acesteĭ revolte sînt cunoscute de cititoriĭ noștriĭ. Succesele insurgenților, promisiunile Turcieĭ, reformele promise și neaplicate sînt încă în memoria tuturor. Cretaniĭ, disperațĭ de atîta rea credință arătată de Poartă, aŭ luat din noŭ armele în anul acesta, aŭ învins armata turcească în maĭ multe puncte și aŭ proclamat unirea cu Grecia. Flota grecească a plecat la Creta, a debarcat trupe și actualmente armata greacă procedează la ocuparea insuleĭ.

S.

CRONICA

Așa, da!

In urma înfrîngereĭ D-luĭ Mitiță Sturdza— constatare de alt-fel cu totul postumă, — situațiunea guvernuluĭ liberal s'a lămurit perfect.

Fie-căruĭ membru din cabinet i s'a ridicat o piatră grea de pe abdomen și fiecare își va desfășura de azĭ înainte, în tihnă, programul săŭ de guvernămînt.

D. Vasile Lascar va minți liber, în calitate de ministru de interne, pentru fericirea patrieĭ.

D. Aurelian va promite cu seninătatea omuluĭ scăpat de grijĭ și va face foarte cuminte cît timp vor fi de ceĭ.... carĭ să tragă nădejde.

D. C. Stoicescu va *mijloci* în calitate de ministru de externe, după cum se și cade unuĭ așa înalt personagiŭ, cu foarte micĭ expunerĭ à la Giraudel.

D. Porumbaru se va înălța.... măcar pînă la statura luĭ neica Skileru.

De alt fel și D. Gogu Cantacuzino rămîne absolut stăpîn pe statuĭa luĭ Brătianu....

Țĭ-e maĭ mare dragu!...

Bac.

INFORMAȚIUNI

Vernescaniĭ

Zilele acestea aŭ circulat prin ziare tot felul de zvonurĭ relativ la atitudinea vernescanilor.

In urma uneĭ convorbirĭ pe care a avut-o un redactor al nostru cu un important membru al partiduluĭ vernescan, putem să dăm următoarele amănunte în această privință.

*

D. G. Vernescu, șeful grupuluĭ, ne maĭ voind să ia o parte activă în luptele politice, de oare-ce se teme că aceasta ĭ ar pune în primejdie sănătatea, partizaniĭ D-sale își ĭaŭ libertatea de acțiune.

*

Rămîn credincioșĭ ideilor liberale și vor lupta de acum înainte ca franc-tireurĭ. *Adică nu se vor angaja în nicĭ un partid și își vor rezerva dreptul a critica saŭ aproba actele guvernuluĭ, după cum ele vor fi saŭ nu conforme cu principiile lor.*

*

Aceasta cel puțin este atitudinea pe care o va observa ceĭ maĭ mulțĭ. Cît despre tratativele pe carĭ se spune că le urmează o parte dintre vernescanĭ pentru a fuziona cu grupul flevist, e probabil că nu vor avea nicĭ un rezultat.

Rep.

In urma interpelăreĭ D-luĭ N. C. Aslan cu privire la administrația dobrogeană, D. V. G. Morțun a prezintat următoarea moțiune:

Camera, ascultînd atît dezvoltarea interpelăreĭ D-luĭ deputat Nicu Ceaur Aslan cît și răspunsul bănceĭ ministeriale, invită guvernul să uzeze, de urgență, de dispozițiunile articoluluĭ adițional al Constituțiuneĭ și să vie cu un proĭect de lege prin care să acorde și acesteĭ părțĭ a Romînieĭ drepturile cetățeneștĭ de carĭ se bucură restul țăreĭ,

V. G. Morțun, Al. Delimarcu, N. Fleva, D. T. Apostol, C. Popovici, Gh. A. Scorțescu, C. Arghir, C. Vlaicu, C. T. Grigorescu, C. Politimos, G. Nicorescu, Ap. Papadopol, Burileanu, G. I. Piteșteanu, P. Sechiari, N. Constandinescu, P. Chenciu, A, Arion, N. Ceaur-Aslan.

Direcțiunea C. F. a dat ordin ca imediat ce zăpada se va topi, să se înceapă lucrările pentru facerea de fîntînĭ la toate stațiunile de pe linia Iașĭ-Dorohoiŭ.

Astă zĭ, aceste stațiunĭ sînt alimentate cu apă din Bucegea, adusă cu o locomotivă specială.

Sultanul a încuviințat facerea uneĭ bisericĭ în orașul Crușova din Macedonia.

Lucrările vor începe la primă-vară.

Acesta este al douilea firman acordat de către Sultan pentru biserica romînă.

Azĭ sosește în Capitală D. Mîrzescu, ministrul cultelor, care a plecat de Sîmbătă la Iașĭ împreună cu architectul Blank și D. Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice, pentru a inspecta construcțiunea Universitățeĭ.

Corpul didactic al liceuluĭ din Bitolia a făcut un apel către societatea romînă „Unirea" din Sofia, precum și la maĭ multe societățĭ din țară, pentru a veni în ajutorul școalelor din Macedonia, carĭ sînt expuse a fi închise din cauza lipseĭ de mijloace.

Toate gările carĭ sînt în lucru, se vor termina în vara aceasta.

Se zice că vor fi pușĭ în retragere pe ziua de 1 Aprilie, pentru limita de vîrstă, generaliĭ de divizie Arion, Barozzi, Budișteanu și generalul Vlădescu, șeful caseĭ militare a regeluĭ.

D. general Crutescu va fi înaintat la gradul de general de divizie și numit comandant al corpuluĭ 2 de armată.

In personalul polițieĭ prefectureĭ Capitaleĭ s'a făcut următoarea mișcare:

D. Dimitriu a fost numit comisar al găreĭ de Nord, în locul D-luĭ Brăiloiu, care a trecut la secția 5; D. Miclescu a fost trecut de la secția 5 la secția 49; D. Gr. Mărunțeanu a fost numit comisar la secția 39; D. St. Pavlid la secția 44; D. Regulus Aricescu la secția 46; D. Pavel Petrescu la secția 43; D. N. Godoașă a fost numit comisar la siguranță.

Se știe că în Macedonia s'a închis anul acesta maĭ multe școale, din cauza luĭ Mărgărit.

Zilele acestea aflăm că s'a închis încă două școale, una în Beasa (Epir) și alta în Corița (Albania).

O mare nemulțumire se manifestă printre profesorĭ și chiar printre deputațĭ și senatorĭ, în contra D-luĭ G. Mirzescu, ministrul instrucțieĭ, din cauza atitudineĭ ce o are față cu concursurile ținute pentru maĭ multe catedre.

D. Mirzescu ține dosarele pe masa D-sale de lunĭ de zile și nu se pronunță nicĭ într'un senz, ĭar cînd este întrebat în Cameră saŭ Senat asupra acestuĭ fapt, se scoală foarte grav și răspunde:

— Bine-voițĭ a-mĭ adresa o interpelare și atuncĭ voĭ răspunde.

Conu Ghiță are însă grija să nu fie nicĭ odată la Cameră — saŭ la Senat — în ziua fixată pentru dezvoltarea interpelăreĭ.

Această șiretenie ridiculă a ridicat un puternic curent de nemulțumire în contra sa și e probabil că-l va înghiți foarte curînd.

De alt-fel membriĭ majoritățeĭ se plîng că D. Mirzescu dă dovadă de complectă nepricepere în conducerea departamentuluĭ săŭ.

Erĭ, senatoriĭ aŭ discutat în secțiĭ proĭectul de lege propus de D. P. Grădișteanu, în privința ușurăreĭ și agravăreĭ pedepselor (Legea Bérenger).

Știrĭ sosite aseară guvernuluĭ, confirmă informația noastră de alaltă-erĭ că Rusia concentrează numeroase trupe în Basarabia.

In special cavalerie neregulată e grămădită vre-o 40,000.

Guvernul va numi zilele acestea pe D. Remus Opran prefect în Dobrogea, pentru ambele județe. Un fel de guvernator cu contract pe 4 anĭ.

Sosindu-ne No. 7 al revisteĭ pariziane La Mode Nationale, *ne grăbim a vesti pe cititoriĭ noștri doritorĭ de a-l poseda să-l ceară la Sala de Depeșĭ a ziaruluĭ* Adevĕrul

Acest număr, de o bogăție de materie și ilustrațiĭ neîntrecute, se vinde, ca și cele precedente cu 15 banĭ în Capitală și 20 banĭ în provincie.

De asemenea abonamentele se fac, cu începere, de la fie-care 1 și 15 ale luneĭ și costă 8 leĭ pe an și 5 leĭ pe 6 lunĭ.

ECOURI

Din țară

—— „Cercul absolvenților școalelor comerciale" financiare va avea Miercurĭ 12 Februare a. c. ora 8 jum. seara o ședință publică, cînd D. Ilie Demetrescu, diplomat în științele comerciale, își va desvolta conferința sa: *Despre educație.*

Sediul cerculuĭ e în Palatul Dacia, din str. Lipscanĭ, 1.

—— „Societatea Studenților în Farmacie va da o serată muzicală danțantă în sala Hugo, în beneficiul biblioteceĭ".

—— In ziua de 6 Martie viitor, orele 10 dimineață, se va ține licitațiune la cancelaria școalelor societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn, din strada Sf. Ecaterina, pentru închirierea locului și magazieĭ din strada Știrbeiŭ-Vodă, No. 90, proprietate a acesteĭ societățĭ.

—— Femeĭa luĭ Vasile Nan din Ostrov, (Constanța) a născut 3 copiĭ de sex bărbătesc, carĭ după o oră aŭ murit.

Femeĭa se află pe deplin sănătoasă.

—— D. N. Mandalopol, rentier, a încetat din viață în orașul Piteștĭ, în mod accidental.

Aflîndu-se cam indispus, a cerut servitoruluĭ să-ĭ aducă un pahar cu apă de Buda.

Servitorul se duce într'o cameră de alăturĭ și găsind un pahar cu acid fenic dizolvat, îl aduce stăpînuluĭ săŭ care-l bea în întregime.

După cîte-va minute, a murit.

Servitorul a fost arestat.

EDIȚIA III

Bombardarea insurgenților grecĭ

CANEA, 10 Februarie. — Insurgențiĭ continuînd mișcarea lor înainte, o împușcătură s'a angajat cu avant-posturile turcești din Canea.

După o conferință a amiralilor, corăbiile engleze, germane, austriace, rusești, franceze și italiene aŭ luat poziție înșirîndu-se pe linia estică a băieĭ. Bastimentele engleze aŭ deschis focul, apoĭ aŭ tras în mod succesiv corăbiile germană, austriacă și rusească.

Bombardarea

Nu s'a dat ordin de a înceta focul de cît după ce s'a dat jos pavilionul elenic și fără ca bastimentele franceze și italiene, așezate la extremitatea linieĭ de staționare, să fi avut trebuință de a participa la demonstrație.

Bombardarea a ținut 25 de minute. Pagubele sînt numaĭ materiale. Primul foc de tun a fost tras de corabia germană.

Cauza bombardăreĭ

LONDRA, 10 Februarie. — Se anunță din Canea *Agențieĭ Reuter* că bombardarea din partea corăbiilor puterilor n'a început de cît după ce insurgențiĭ atacaseră Astrotiri și garnizona turcească din Haleppa.

Bombardarea a ținut 25 de minute. Insurgențiĭ aŭ fugit.

Prizonierĭ Turcĭ

CANEA, 10 Februarie. — Nouă corăbiĭ de întărire franceze și rusești aŭ sosit.

In lagărul grecesc se află vre-o sută de prizonierĭ turcĭ, printre carĭ și cîțĭ-va ofițerĭ.

Grecia declară războiŭ

ATENA, 10 Februarie.— Se asigură că D. Skuzes, ministrul afacerilor străine, a declarat că în caz de reînoire a incidentuluĭ din Canea, Grecia se va vedea silită să rupă relațiunile cu Turcia; pe de altă parte, ea va cere rechemarea trupelor turcești.

Numărul victimelor bombardăreĭ este de 18 creștinĭ rănițĭ, printre carĭ treĭ călugărițe

Manifestațiunĭ grecești

ATENA, 10 Februarie.—In urma știreĭ despre bombardarea de erĭ s'aŭ făcut numeroase manifestațiunĭ. D-nul Delyannis, vorbind mulțimeĭ, a zis că sentimentele guvernuluĭ sînt conform acelora ale poporuluĭ.

Anarchia în Creta

PARIS, 10 Februarie.— O depeșă a amiraluluĭ Pottier, datată din Canea, zice că amiraliĭ aŭ făcut cunoscut guvernelor lor respective că în Creta anarchia crește mereŭ.

Eĭ aŭ declarat că nu maĭ pot răspunde de a evita conflicte, dacă n'ar fi autorizațĭ să împiedice debarcarea orĭ-căreĭ aprovizionărĭ și dacă puterile n'ar obține de la Grecia rechemarea trupelor sale și a floteĭ sale.

Amiralul Pottier anunță apoĭ bombardarea.

Protestul Grecieĭ

BERLIN, 10 Februarie.—Se anunță din Atena *Agenției Wolff* **că ministrul afacerilor străine a făcut azĭ o vizită reprezintanților diplomaticĭ pentru a protesta în contra bombardăreĭ și prin urmare în contra sprijinuluĭ dat cu modul acesta trupelor turcești.**

Camera engleză

LONDRA, 10 Februarie.—Camera Comunelor.— *D-nul Curzon declară ca escadrele internaționale n'aveaŭ nicĭ o altă alternativă de cît aceea de a împiedica prin forță, continuarea atacurilor insurgenților (strigăte din partea opozițieĭ: Fuĭ! (fi done) Aplauze pe băncile ministeriale.*

Proclamarea coloneluluĭ Wassos a promis pacea locuitorilor insuleĭ Creta, dar pînă acum prezența trupelor grecești a avut un efect contrariŭ.

In asemenea împrejurărĭ, nu e probabil ca puterile să admita că e de dorit să se încredințeze trupelor elenice menținerea ordineĭ în Creta.

D. Labouchere propune amînarea discuțieĭ, spre a atrage atențiunea asupra faptuluĭ că trupele grecești aŭ fost bombardate de corăbiĭ engleze.

D. Labouchere atacă cu violență guvernul și pe sultan.

Propunerea Labouchere este respinsă cu 243 voturĭ, contra 125.

Germaniĭ despre bombardare

BERLIN, 10 Februarie.—*Reichstag.*—Adunarea adoptă bugetul afacerilor străine și acela al coloniilor.

In cursul discuțiuneĭ, baronul Marschall anunță că insurgențiĭ din insula Creta aŭ fost bombardațĭ de flota internațională.

Linia de purtare a Germanieĭ în cestiunea cretană este trasă în mod clar, adică: procedeurĭ ferme pentru menținerea păceĭ.

Procedeurile Grecieĭ contrarie dreptuluĭ ginților, sînt o primejdie pentru pace, primejdie ce trebuĭe înlăturată.

Puterile negociază actualmente pentru a ajunge la stabilirea uneĭ stărĭ de lucrurĭ definitivă în Creta.

Se va da satisfacție cererilor drepte ale populațiuneĭ creștine, fără ca să se aducă vre-o atingere integritățeĭ teritoriuluĭ imperiuluĭ otoman.

Franța despre Creta

PARIS, 10 Februarie. — Camera deputaților. *D. Cochin dezvoltă o interpelare relativă la afacerile din Orient și afirmă că e cu neputință de a înapoĭa Creta Turcieĭ. In Creta e nevoĭe de reforme și Franța trebuĭe să se arate energică și să recurgă la mijloace de coercițiune dacă s'ar simți nevoĭa.*

Contra Rusieĭ

D. Millerand zice că Rusia urmărește în alianța sa cu Franța, numaĭ politica sa personală și că Franța trebuie să facă același lucru.

Franța vrea pace

D. Hanotaux declară că toate guvernele vor pacea și că Francia nu poate să ĭa singură răspunderea măsurilor de coercițiune. Franța vrea pacea și va face tot ce va putea pentru a o menține în înțelegere cu Europa.

Autonomia Creteĭ

D. Hanotaux face apologia roluluĭ jucat de Franța în Orient. (întreruperĭ viĭ). Adaugă că în cestiunea cretană ocuparea insuleĭ Creta de flotele puterilor asigură maĭ d'inainte autonomia Creteĭ (Aplauze).

Dacă vre o putere emite pretențiunĭ primejdioase, adaogă ministrul afacerilor străine, Europa are dreptul de a reprima aceste pretențiunĭ.

Prezența flotelor întrunite este garanția că nicĭ o putere nu va lucra în mod izolat în cestiunea cretană. Creta nu va rămîne sub administrația Turcieĭ (Aplauze unanime și prelungite).

Această soluțiune asigură integritatea imperiuluĭ otoman de care Europa are trebuință. A autoriza Grecia să administreze insula Creta, ar avea consecințe funeste. Voința Europeĭ va ști să impuĭe atît Grecieĭ cît și Turcieĭ pentru a obține reforme. Acest plan simplu și pacĭnic trebuĭe impus și va fi trimful rațiuneĭ și al moderațiuneĭ (Aplauze).

D. Bourgeois declară că va vota ordinea de zi de încredere propusă.

Ordinea de zi aprobînd declarațiunile guvernuluĭ, s'a adoptat cu 413 voturĭ contra 83.

Atitudinea Bulgarieĭ

SOFIA, 10 Februarie. — Agenția Balcanică *zice că desvoltarea cestiuneĭ cretane ocupă într'un grad foarte mare cercurile politice și presa. Opinia că succesele Grecieĭ ar putea găsi un ecoŭ primejdios în Balcanĭ nu pare întemeĭată. Cercurile bine informate sînt convinse că Grecia nu se ocupă de cît de cestiunea cretană și că n'are în vedere vre-o mișcare în Macedonia.*

Bulgaria abia eșită din dificultățile ce i-a creĭat anexarea din 1885, vrea să redobîndească politicește și economicește și să lucreze la îmbunătățirea soarteĭ bulgarilor ce se găsesc în imperiul otoman.

La Cameră, doĭ deputațĭ interpelează guvernul asupra cestiuneĭ cretane.

O dezmințire

COPENHAGA, 10 Februarie. — „Agenția Ritzau" declară că știrea după care regele Grecieĭ ar fi telegrafiat regeluĭ Danemarceĭ că e decis să plece în Creta pentru a lua acolo comanda trupelor, este lipsită de temeiŭ.

TEATRALE

Reprezintația Achard

Aseară, trupa Achard a jucat: *Un trouble menage,*—un fel de moft de Valabrègue—și *Un fil a la patte,* farsă în 3 acte de Feydeau. Cine a văzut *Otel central,* care s'a reprezintat la Teatrul Național, știe cum scrie Feydeau. O serie de scene caraghioase, pornografice și

---

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

4

PE DRUMUL CRIMEĬ

PARTEA INTIĬA

CASA INGROZITOARE

I

Atuncĭ a trebuit să se gîndească să-șĭ organizeze viața de acĭ în colo

N'avea să aștepte nimica de la nimenĭ în lume.

Era singură, singură cu desăvîrșire.

Ideĭa asta îĭ dete o energie factice.

Vin bun! carne! la țară! Lesne-ĭ venea doctoruluĭ să vorbească!... Trebuĭa să muncească orĭ-și ce, ca să pregătească sosirea copiluluĭ, să economisească pentru zilele cînd ar fi bolnavă!... Trebuĭa să moară muncind ca să-l facă pe el să trăĭască!

Făcu inventarul celor ce-ĭ maĭ rămăsese: cîte-va mobile și rufe.

Banĭ: vr'o două sute de francĭ....

Cît să-ĭ ajungă! Cel puțin îĭ îngăduĭaŭ să caute.

Plătea șease sute de francĭ chirie, pentru două camere și bucătărie. Era mult dar intrase în trimestru.

Fiind vară, îĭ trebuĭa puțin lucru pentru menaj. Ar fi făcut economie de lemne, lumină.

Ah! dacă ar fi putut păstra pentru maĭ tîrziŭ ceĭ două sute de francĭ!...

Ce fel de lucru să găsească?

Incepu a căuta din ziua d'întîĭ Se ducea la întîmplare, pe ulițĭ, oferindu-se prin prăvăliĭ, respinsă pretutindenĭ.

— Ce referințe aĭ? Ce știĭ să facĭ? De unde aĭ eșit? N'aĭ muncit nicĭ odată? Aĭ cel puțin vr'o recomandație? Nu?... Adresează-te aĭurea... Maĭ tîrziŭ poate să-țĭ putem fi de folos... Am luat notă de cererea D-tale.... In tot cazul lasă ne adresa D tale.

Iată ce căpăta.

Iĭ indicară cîte-va biurourĭ de plasare. Se adresă și acolo. O făcură să depună cîte va parale și o rugară să aștepte. Trecură cincĭ-spre-zece zile în căutărĭ zadarnice.

Un biuroŭ din strada Montmartre îĭ trimise două adrese de locurĭ vacante.

Crezu că a ajuns la sfîrșitul grijilor.

Se duse la adresele indicate; se întoarse zdrobită; eraŭ două locurĭ vacante de casieriță în niște berăriĭ de femeĭ, una în cartierul Latin, alta în piața Republiceĭ.

Ințelese numaĭ de cît ceea-ce i s'ar fi cerut.

Ar fi voit să dea lecțiĭ de piano orĭ de desen, de cît lecțiile nu se capătă de cît în urma unor succese de salon saŭ prin relațiunĭ de familie.

Totușĭ asta ar fi scăpat-o

Ișĭ făcu niște cărțĭ și le împărți.

Izbuti-va să trăiască așteptînd!

Sarcina eĭ era penibilă. Drumurile acelea interminabile o sfîșiaŭ,

Pendula se dusese din noŭ la Muntele-de-Pietate; de asemenea și maĭ toate rufele cele bune pe carĭ le avea de zestre; chitanțele fuseseră vîndute.

Mizeria hidoasă s'apropia încet, fără leac....

Intr'o zi împrejurul Halelor, Lietta văzu niște vînzătorĭ de florĭ carĭ își trăgea căruțele încărcate cu buchete.

Se uĭtă cu pizmă Pentru dînsa ar fi fost existența, dacă ar fi putut, dar era greŭ de tras, trăsura asta, fără îndoĭală.

— Imĭ daĭ voĭe să-țĭ ajut? zise către o bătrînă care părea obosită.

— Cum nu, drăguță, cît vreĭ....

Impinse încovăindu se, dar se opri înăbușită, după cîțĭ-va pașĭ numaĭ.

— E prea greŭ pentru D-ta, mititico; nu eștĭ făcută pentru asta!

Trebuĭa să caute alt-ceva, o muncă sedentară.

In cele din urmă găsi loc la o întreprinzătoare de rufărie, care confecționa capoate și camizoale pentru niște prăvăliĭ.

Intreprinzătoarea, D-na Jasmin, lua șaĭ-zecĭ de banĭ pentru croĭală, de bucată. Le distribuĭa pe la lucrătoare cărora le plătea cînd patru-zecĭ, cînd cincĭ-zecĭ de banĭ. Lucrul nu cerea multă abilitate și bucățile se vînd în comerciŭ 2 francĭ 50, saŭ 2 francĭ 75.

D-na Jasmin dădu un pachet Lietteĭ zicînd:

— Poțĭ să coșĭ cu înlesnire două pe zi. Și-ĭ oferi patru-zecĭ de banĭ, făgăduindu-ĭ o sporire, dacă va lucra bine.

Lietta decĭ era să cîștige opt-zecĭ de banĭ pe zi.

Incercă.

De dimineață pînă seara stăruĭa la lucru cu spatele încovoĭat, cu pieptul înăuntru, Atîta umblase în timpul din urmă, în cît i se părea că-ĭ fericită.

Reușise să-șĭ plătească chiria cu ultimiĭ banĭ lăsațĭ de Richard.

Trebuĭa să se mute.

In strada Parcheminirie, într'o casă imensă, găsi o cameră cu cămin, tocmaĭ în fundul uneĭ curțĭ strîmte, umedă, un fel de puț obscur și puturos: cuib de frigurĭ tifoide, cuib de mizerie, cuib de tristețe.

După maĭ multe curțĭ și maĭ multe coridoare, dădea peste ușa eĭ, așa de joasă, în cît era nevoită să se aplece ca să poată intra. O fereastră îngustă dădea în curte, la rîndul de jos.

Dar ce fereastră...

Chiria vizuineĭ acesteĭa era de o sută șaĭ-zecĭ de francĭ pe an, adică patru-zecĭ și cincĭ de banĭ pe zi, pe carĭ trebuĭa să-ĭ rupă din ceĭ opt-zecĭ de banĭ cîștigațĭ pe zĭ.

E drept că devenise maĭ îndemînatecă și, în ceĭ două-spre-zece saŭ cincĭ-spre-zece ore de muncă strașnică, izbutea să facă două capoate și jumătate, adesea orĭ treĭ, ceea ce-ĭ urca ziua la un leŭ.

Iĭ rămînea decĭ vr'o cincĭ zecĭ și cincĭ de banĭ ca să trăĭască!

De dimineața și pînă seara, lampa era aprinsă în gaura aceea infectă.

In zilele cînd nu ploua se instala lîngă ușă ca să poată vedea maĭ bine.

Și acĭ muncĭ, îndoită sub ochiĭ indiferențĭ aĭ locatarilor în zdrențe carĭ mișunaŭ toată ziua în acest soiŭ de cetate.

Ișĭ făcu totușĭ un prieten.

Lîngă ea, cîte o dată, dimineața, cînd eșia din casă ca să plece, seara cînd venea acasă, se oprea un bĭețaș pe care auzise că-l chĭamă Charlot.

N'avea de cît treĭ saŭ patru anĭ, dar înfățișarea luĭ deșteaptă, aĭerul luĭ dezghețat, ochiĭ luĭ viĭ și negri, indicaŭ vivacitatea inteligențeĭ luĭ.

Era îmbrăcat în niște zdrențe, resturĭ de covor, bucățĭ de pînză, rufe vechĭ, culese de prin noroĭ și carĭ lăsaŭ să i să vază pe alocurĭ pielea înroșită de ploĭ, de frig orĭ de soare.

Era un copil de al străzilor Parisuluĭ, Charlot acesta; fiul unuĭ lucrător a căruĭ femeĭe făcea menajurile cu ziua, pierduse pe mama luĭ după treĭ zile de la naștere, ĭar tatăl se sinucisese după șease lunĭ, ca să scape de boală și mizerie.

O vecină care avea o pensioară viageră, culese plodul și continuă a-l hrăni cu biberonul, dar muri și ea.

Charlot trecuse din mînă în mînă în cuartierul acela, pînă la vîrsta de doĭ anĭ și jumătate.

(Va urma).

de circ. O încurcătură, fără socoteală, care te face să rîzi cît timp autorul e în vervă și în general verva lui Feydeau merge descrescînd.

In actul I-iŭ grămădește atîta spirit, în cît sala nu încetează să rîdă o secundă, în actul al douilea se rîde din zece în zece minute, iar în actul al treilea caștĭ din cincĭ în cincĭ minute.

Un fil a la patte este în sfîrșit o farsă ordinară, fără nicĭ o valoare.

*

Cu toate acestea, artiștiĭ aŭ susținut-o admirabil.

In special D. Frederic Achard, în rolul generaluluĭ american, a fost admirabil. Ținuta, pronunția, mișcările eraŭ atît de reușite, în cît generalul american rămîne un tip, și aceĭ carĭ l-aŭ văzut își vor aduce aminte mult timp de Frederic Achard.

Vine apoĭ D-na Achard-Becker, care a jucat rolul Lucette cu aceeașĭ grație, cu aceeașĭ vioiciune și artă, cu care a jucat toate rolurile în carĭ s'a prezintat pînă acum publiculuĭ bucureșteanu. D-na Achard Becker este o artistă de însemnat talent.

*

D. Paul Schaub, care juca rolul luĭ Bouzin, notar, a dovedit și aseară că e un artist cu mult talent. D-sa a reușit ca în scena caraghioasă în care, amenințat cu revolverul, e nevoit să-șĭ scoată pantaloniĭ, să impuie publiculuĭ să nu rîdă, ci din potrivă să simtă un fel de milă pentru bĭetul bătrîn, care, prins în mijlocul unor curtezanĭ, ajunge jucăria lor.

De alt-fel toțĭ ceĭ-l'alțĭ artiștĭ aŭ fost foarte bine și nu pot de cît să îndemn publicul să meargă a-ĭ vedea.

B.

Ultime Informațiunĭ

Romînia și războĭul

Regele este foarte îngrijat de întorsătura pe care a luat-o conflictul greco-turc și maĭ ales de mișcarea ce se începe în Macedonia.

Regele se interesează acum foarte mult de situația din Macedonia și de starea populațieĭ romîne.

*

Este vorba de a se ști, dacă față cu manifestațiile bulgarilor, grecilor și sîrbilor în Macedonia, se va putea face și o serioasă manifestație romînească.

Din depeșile ce sosesc și din știrile pe carĭ le publică ziarele străine se vede limpede că bulgariĭ și greciĭ maĭ ales lucrează cu sîrguință, ca să facă o mișcare acolo.

*

Acum se vede ce a lucrat Apostol Mărgărit în ceĭ 25 de anĭ de cînd are în mîinile sale propaganda romînă din Macedonia și cît de răŭ aŭ făcut guvernele noastre, carĭ, în loc să asculte cererea întregeĭ populațiĭ romîne din Macedonia, s'aŭ încăpățînat a susține pe Apostol Mărgărit.

*

Ierĭ, regele a primit în audiență și pe D. Ioan Nenițescu, care se știe că a fost trimis de ministerul instrucțieĭ, acum treĭ anĭ, în Macedonia, pentru a vedea care este situația romînilor în acea provincie.

D. Ioan Nenițescu, întors, a publicat o interesantă lucrare asupra romînilor din Turcia, lucrare care a și fost premiată de Academia romînă.

*

Regele s'a întreținut cu D. Ioan Nenițescu maĭ bine de o oră asupra romînilor din Macedonia.

R.

Erĭ s'a făcut la Rîmnicu-Sărat alegerea colegiuluĭ I de comună.

A reușit lista liberal-națională cu 103 voturĭ.

Junimiștiĭ aŭ avut 86 voturĭ.

Anulate aŭ fost două voturĭ.

Din cauza întreruperеĭ firuluĭ telegrafic știrea nu ne-a sosit de cît azĭ dimineață la orele zece.

In Școala Normală de învățătorĭ „C. Negri" din Galațĭ, fiind 53 de elevĭ bolnavĭ de influență, școala a fost închisă pe maĭ mult timp.

Comisiunea artilerieĭ se va întruni astă-seară la ministerul de războiŭ sub președinția D-luĭ general Berendeĭ, ministru de războiŭ, pentru a discuta asupra îmbunătățirilor ce trebuĭesc aduse acesteĭ arme.

Directoriĭ prefecturilor Argeș, Botoșanĭ și Iașĭ aŭ fost autorizațĭ a gira afacerile prefecturilor respective, în lipsa prefecților, carĭ urmează să ĭa parte la operațiile consiliuluĭ de revizie al recrutăreĭ.

Alaltă-seară, povestesc ziarele din Galațĭ, pe cînd deputatul poliției, D. Paraschiva Sekiaris eșia de la otelul Metropol, ca să plece la gară, a fost întîmpinat de D. Costachi Isac, antreprenorul restaurantuluĭ *Sinaia*, reclamîndu-ĭ suma de 149 leĭ, valoarea vinuluĭ și a mîncăreĭ ce a dat după ordinul D sale, la maĭ mulțĭ bătăușĭ în ziua alegereĭ sale. Fiind-că D. Sekiaris a refuzat plata, D. C. Isac l-a apostrofat, adresîndu-ĭ maĭ multe cuvinte nu tocmaĭ plăcute; însă voĭnicul Sekiaris le-a înghițit, numaĭ ca să nu plătească, s'a urcat în trăsură și a fugit la gară.

Consiliile generale ale județelor Ialomița, Iașĭ și Vlașca sînt convocate în sesiune extra-ordinară în cursul luneĭ Martie, avînd a se ocupa cu maĭ multe chestiunĭ importante.

Aflăm cu părere de răŭ încetarea din viață a generaluluĭ Crutescu.

Generalul Crutescu era un bun și inteligent ofițer.

El moare în ajun de a fi înaintat la gradul de general de divizie, cînd era să i se dea comanda corpuluĭ al 2-lea de armată, loc ce ar fi rămas vacant prin punerea în retragere a D-luĭ general Arion.

D-niĭ Cristu, Crăsnaru, Moruzi și Neron Lupașcu, prefecțiĭ județelor Vlașca, R.-Vîlcea, Dorohoĭ și Vasluĭ, aŭ sosit în Capitală în interes de serviciŭ.

Lupta de lîngă Canea

Luarea fortuluĭ Vucolies. — Triumful Grecilor.

Telegraful ne-a vestit că trupele grecești din Creta, puse sub comanda coloneluluĭ Vassos, aŭ luat cu asalt fortul Vucolies, făcînd prizonierĭ 250 de turcĭ și omorînd 100. In realitate pierderile turcilor aŭ fost mult maĭ serioase. A fost un adevărat dezastru pentru eĭ și o victorie din cele maĭ strălucite pentru Grecĭ.

*

O depeșă particulară, pe care o primim din sorginte autentică, ne dă amănuntele acesteĭ sîngeroase lupte. Iată cum s'aŭ petrecut faptele în zilele de 6 și 7 curent:

Joĭ, 6 Februarie, fortul Vucolies a fost atacat de un batalion grecesc; armata turcească a opus un foc puternic. Comandantul Constantinidis ordonă un atac general și după două ore fortul e ocupat de grecĭ. Intreaga garnizoană turcească a fortuluĭ, afară de foarte puținĭ carĭ aŭ putut scăpa, ajutațĭ de întuneric, a fost distrusă. La asaltul acesta din partea grecilor aŭ căzut 17 soldațĭ și 2 ofițerĭ.

*

In timpul cît dură asaltul contra fortuluĭ Vucolies, comandantul armateĭ turcești din Canea a trimis în ajutorul turcilor 1500 de soldațĭ de linie cu 3 tunurĭ și 2500 de bașĭbuzucĭ.

Colonelul Vassos, aflînd despre aceasta, a trimis contra turcilor un corp de insurgențĭ și puțin în urmă a plecat el însușĭ în capul unuĭ batalion de linie. Intîlnirea a avut loc lîngă localitatea Livadia.

*

Turciĭ aŭ primit pe grecĭ cu un foc compact, însă greciĭ aŭ dat un asalt și încăĭerarea s'a generalizat. O priveliște rară se desfășură în momentul acela. Părea că o putere nevăzută ocrotea pe grecĭ.

*

Lucru aproape de necrezut. In interval de o oră, cîmpia a fost măturată literalmente de focul grecilor. Foarte puținĭ turcĭ aŭ scăpat fugind spre Canea. Eraŭ deja orele 10 din noapte. Colonelul Vassos se apropia de Canea. Turciĭ de acolo s'aŭ pus sub protecția steagurilor străine și colonelul Vassos, conform instrucțiunilor ce le avea din Atena, s'a retras la lagărul săŭ din Platania.

*

Vestea acesteĭ victoriĭ a pricinuit un entuziasm de nedescris în Atena, unde poporul a făcut o manifestație anunțată deja, în fața palatuluĭ. Tot în urma acesteĭ victoriĭ prințul George a trimis o telegramă de felicitare coloneluluĭ Vassos.

S.

La primăvară se vor începe studiile pentru construcțiunea linieĭ ferate Comănești-Palanca.

Erĭ, la orele 6, a fost la ministerul de interne un consiliŭ de miniștri care a durat pînă la orele 7 și jum.

Se știe că D. colonel Perticari se află de patru lunĭ în Franța pentru a fabrica tunul ce a inventat.

Acum aflăm că D. colonel Perticari a terminat aproape acest tun și că peste cîte-va zile se va întoarce în țară.

Tunul D-luĭ Perticari nu este alt-ceva de cît tunul Krupp modificat ast-fel în cît se obține cu el o tragere maĭ repede și o bătaĭe maĭ puternică.

Tunul este maĭ ușor și are un obuz maĭ greŭ ca tunul Krupp.

Evenimentele din Orient

Declararea de războĭ

Regele George a telegrafiat țaruluĭ plîngîndu-se de bombardarea îndreptată contra insurgenților.

— Nu voĭ da nicĭ un moment înapoĭ, zice apoĭ regele, și voĭ declara războĭ Turcieĭ, iar eŭ mă voĭ pune în fruntea armatelor grecești pentru a zdrobi pe inimicul tradițional al Rusieĭ.

Declarația regeluĭ

Regele George, primind ierĭ pe diplomațiĭ marilor puterĭ, a declarat din noŭ:

— Orĭ Creta se anexează la Grecia, orĭ revoluția generală izbucnește și tronul meŭ n'ar maĭ putea fi un moment sigur.

Rolul Rusieĭ

Berliner Tagblatt *află din Constantinopol că un diplomat turc ar fi spus următoarele: Rusia lucrează la ruina imperiuluĭ turcesc și profită de slăbiciunea rebună a sultanuluĭ pentru a se face stăpîna Turcieĭ.*

Sultanul nu va primi nicĭ una din reformele propuse, chiar dacă Europa l-ar sili cu arma în mînă.

Concertul european

Cu privire la realizarea blocăreĭ Grecieĭ, *Neues Wiener Tagblatt* află că în această chestiune s'aŭ făcut patru grupurĭ de marĭ puterĭ: Germania susține blocarea și amenință cu războĭul. *Franța, Anglia și Italia* se opun blocăreĭ; **Rusia stă neutră**, iar AustroUngaria caută să găsească un mijloc pentru a împăca pe toțĭ.

După cum se vede, Europa este perfect unită în chestia Creteĭ (?!)

Presa germană

Presa germană, văzînd eșecul suferit de către împăratul Wilhelm în chestia blocăreĭ Creta, se încearcă să probeze că nu împăratul Wilhelm, ci Rusia a propus cea d'intîĭ blocarea Grecieĭ. Limbajul preseĭ germane devine din zi în zi maĭ agresiv la adresa Anglieĭ, iar la adresa Grecieĭ presa germană e atît de violentă, în cît dovedește starea de surexcitațiune care domnește azĭ în Germania.

Un incident caracteristic

Un interesant incident care caracterizează situațiunea de astă-zĭ, s'a întîmplat zilele trecute la Constantinopol; Sultanul, mergînd la moschee cu ocazia sărbătoareĭ Ramazanuluĭ, a trecut cu barca pe d'inaintea uneĭ corăbiĭ rusești, unde staționaŭ cîțĭ-va soldațĭ muscalĭ. Sultanul a ordonat atuncĭ ca barca să treacă de două orĭ în fața corăbieĭ rusești și în ambele dățĭ făcu salutul militar stînd în picioare.

Alianța ruso-germană-austriacă

Din Londra se telegrafiază ziarelor germane că între monarhiĭ Rusieĭ, Germanieĭ și Austro Ungarieĭ se urmează tratărĭ foarte serioase asupra uneĭ înțelegerĭ a celor treĭ împărațĭ cu privire la chestia Orientală și în special asupra Creteĭ.

Se crede chiar că monarhiĭ aŭ ajuns la o înțelegere și că ast-fel tripla și dubla alianță fiind desființate, se vor forma două grupărĭ nouĭ în Europa: aceea a celor treĭ împărațĭ de o parte și aceea a Anglieĭ, Franțeĭ și Italieĭ, de altă parte.

Știrea este prea gravă, și de aceea o înregistrăm sub toată rezerva.

Revoluția în Macedonia

Din Salonic se telegrafiază că comandantul trupelor din Macedonia, *Kiossin Pașa*, stă toată ziua la telegraf vorbind continuŭ cu palatul din Constantinopol. El tratează pentru un împrumut cu care să acopere cheltuĭelile necesare proviziunilor pentru armată.

Aprovizionările

Acordîndu-i-se 700,000 de francĭ, a chemat imediat noaptea pe liferanțiĭ proviziunilor și a comandat 150,000 de pieĭ pentru cizmele soldaților.

Serviciul sanitar

Skaider Pașa, șeful serviciuluĭ sanitar militar, a primit ordinul de a fi gata de plecare împreună cu toțĭ sub-chirurgiĭ și farmaciștiĭ militarĭ.

El a primit ordinul de a construi barace pentru spitalele militare pe anumite puncte de pe frontiera greco-turcă.

Zilnic sosesc trupe nouĭ, carĭ sînt expediate la granița grecească.

Val.

Duminecă seara s'a prăbușit în două locurĭ piața din fața sceneĭ teatruluĭ național din Iașĭ.

Se presupune că s'ar fi năruit în acel loc canalul cel mare din jurul teatruluĭ.

D. Dr. Vinlechner, profesor-chirurg din Viena, a vizitat ierĭ spitalul Colțea, însoțit de D. Ion C. Ghica, inspectorul Eforieĭ.

Vinerĭ se va afișa pe stradele Capitaleĭ listele definitive de alegătorĭ.

D. Const. Rîmniceanu a fost numit profesor definitiv la catedra de istorie de la școala de institutorĭ din Bîrlad.

Corpurile Legiuitoare

De la Cameră

Urmarea ședințeĭ de la 10 Februarie

La ordinea zileĭ interpelarea D-luĭ Delimarcu, cu privire la Teatrul Național.

D. Delimarcu spune că e silit să amîne, din noŭ această interpelare din cauză că D. Mîrzescu, ministrul instrucțiuneĭ publice lipsește.

D. Malla regretă lipsa D-luĭ ministru, care cunoștea ordinea zileĭ. Această chestiune este amînată de anul trecut pentru a șeapta oară.

E cu atît maĭ de regretat cu cît chestia e de mare gravitate.

Interpelarea se fixează pentru Miercurĭ.

*

D. Moscuna își amînă pentru altă zi interpelarea D sale în chestia poșteĭ internaționale.

*

La ordinea zileĭ interpelarea D-luĭ N. C. Aslan în chestia administrațieĭ Dobrogieĭ.

D. Aslan face tabloul situațieĭ interne a Dobrogieĭ, arătînd că această provincie este lăsată la bunul plac al uneĭ administrațiunĭ abuzive.

Atinge în treacăt chestia macedoneană arătînd cum populațiunea romînă este expusă a fi înăbușită de slavĭ și elenĭ fără ca guvernul romîn să intervină.

Arată cum guvernele romîne nu s'aŭ interesat de loc de această provincie.

Vezĭ urmare pag IV-a

Critică sistemul administrativ din Dobrogia care nu este pus nicĭ sub controlul Parlamentuluĭ.

Vorbeşte din noŭ de indiferenţa guvernelor romîne, faţă de Dobrogia, acest plămîn al Romînieĭ pentru care am vărsat atîta sînge pe cîmpiile Bulgarieĭ.

Oratorul roagă pe D. Lascar să facă să dispară cît maĭ curînd scandalul în chestia Dobrogeĭ.

S'a propus acum treĭ anĭ ca să se creeze un cartier romînesc la Constanţa, dar el nu s'a creat din cauză că primarul a avut interes să amîne aceasta cu cîţĭ-va anĭ, pentru a vinde locurile sale şi a cîştiga ast fel aproape 2 milioane de leĭ.

Arată apoĭ că toţĭ primariĭ şi conducătoriĭ comunelor din Dobrogia sînt bulgarĭ, grecĭ, turcĭ şi nicĭ unul romîn.

Să ştie însă aceĭ carĭ rîvnesc la această parte integrantă din regatul romîn, că vom şti să o apărăm prin curajul bravilor noştri şoldaţĭ.

D. Aslan, printr'o peroraţie spendidă, sfîrşi discursul săŭ cerînd ca guvernul, făcînd abstracţiune de politica din partid, să ia măsurĭ pentru îndreptarea răuluĭ. *(Aplauze prelungite)*.

*

D. Pană Buescu bate cîmpiĭ timp de o jum. oră, fără a spune nimic interesant.

*

D. Lascar declară că guvernul romîn e gata să facă toate sacrificiile pantru a ameliora soarta dobrogenilor. Administraţia d'acolo a fost sub toate guvernele, o administraţie vitregă şi de aceea trebuie să ne gîndim, spune ministrul de interne, a lua măsurĭ de îndreptare.

Spune apoĭ că s'aŭ făcut totuşĭ o mulţime de şcoale, spitale şi alte instituţiunĭ de mare importanţă.

Noĭ ne luăm angajamentul să facem ca administraţia d'acolo să fie din cele maĭ bune.

D. Pană Buescu întrerupe.

D. Lascar: Nu mă întrerupeţĭ, căcĭ trebuie să vă daţĭ seamă de situaţiunea foarte delicată în care mă găsesc răspunzînd la această importantă interpelare.

Oratorul vorbeşte apoĭ de limbajul agresiv al ziarulul bulgar *Mir*, ale căruĭ articole aŭ fost traduse şi publicate în ziarul *Adevĕrul*. Contestă veracitatea celor publicate în ziarul bulgar şi dovedeşte că *toţĭ lo uitoriĭ* Dobrogeĭ sînt mulţumiţĭ de administraţia romînească.

Spune că a inzistat pe lîngă D. Remus Opranu ca să rela administraţia acesteĭ provincĭĭ, să-l redea splendoarea pe care a avut-o.

*

D. Fleva spune că numaĭ istrarea Dobrogeĭ în dreptul comun romîn, va da linişte acesteĭ părţĭ din ţara noastră.

Oratorul se miră de lipsa de franchetă a ministruluĭ, căcĭ reaua administraţie din Dobrogea nu este datorită D-sale, ci a găsit-o aşa şi prin urmare poate să declare sincer că răul există şi să se ia măsurĭ contra luĭ.

Oratorul critică cu asprime administraţia din Dobrogea şi indiferenţa ministruluĭ faţă de această stare de lucrurĭ.

Vorbeşte despre ştergerea romînilor din listele electorale şi se miră că ministrul n'a destituit imediat pe prefectul care a luat o astfel de măsurĭ.

*

După D. Fleva maĭ vorbesc D-niĭ Poenaru-Bordea, Tache Ionescu, primul-ministru Aurelian şi D. V. G. Morţun, care propune o moţiune semnată de 10 deputaţĭ, prin care cere să se acorde drepturĭ politice Dobrogenilor.

Se cere urgenţa.

Camera fiind însă descomplectată, şedinţa se ridică, amânîndu-se votarea pentru astă-zĭ, Marţĭ.

Şedinţa de la 11 Februarie, 1897

D. Mirzescu, ministrul instrucţiuneĭ, prezintă proiectul de lege pentru crearea de agregaţĭ pe lîngă facultăţile de Iaşĭ şi Bucureştĭ.

*

D. C. Lecca, foarte emoţionat, face maĭ întîĭ pe Cameră atentă asupra circumstanţelor carĭ îl fac să ia cuvîntul. D sa interpelează apoĭ pe D. C. Stoicescu, ministrul afacerilor străine, în privinţa faptuluĭ dacă este adevărat că la două prînzurĭ diplomatice nu a fost invitat. Il roagă să facă cunoscut motivele acesteĭ neatenţiunĭ din partea corpuluĭ diplomatic, motive pe carĭ *numaĭ ministrul de externe personal* le poate cunoaşte.

D. Stoicescu şi de astă dată este absent.

*

D. V. G. Morţun cere urgenţa pentru moţiunea depusă ierĭ în favoarea acordăreĭ drepturilor politice locuitorilor din Dobrogea.

Urgenţa cerută se admite.

*

D. V. Iepurescu întreabă guvernul dacă nu are nevoie de credite nouĭ pentru înarmarea ţăreĭ, de oare-ce D-sa se face forte ca în treĭ zile să aducă dovezĭ că armata are multe necesităţĭ.

Tonul tragic al deputatuluĭ de Vlaşca stîrneşte ilaritatea Camereĭ.

*

D. Aurelian arată că nu se simte nevoie de nouĭ credite de oare-ce armata este perfect echipată. De-altmintrelea D-sa nu împărtăşeşte temerile D-luĭ Epurescu, de oare-ce toate puterile sînt de acord pentru a menţine pacea.

Ministrul preşedinte declară că la caz de nevoie guvernul va şti să-şi facă datoria şi fără intervenţia D-luĭ Epurescu.

*

D. Politimos se plînge că nu i s'aŭ pus la dispoziţie dosarele privitoare la lefurile plătite locotenenţeĭ mitropolitane.

De la Senat

Şedinţa de la 11 Februarie, 1897

D. Ilariu Izvoranu, adresează o interpelare D-luĭ ministru al lucrărilor publice, privitoare la construirea unuĭ pod între Severin şi Cladova, pentru a uni linia ferată romînă cu cea sîrbă.

Senatul se ocupă cu votarea de indigenate.

Ultima oră

CANEA, 11 Februarie. — Guvernatorul din Heracklion a anunţat consulilor că un corp de 5000 cretanĭ, sub comanda fostuluĭ căpitan grec Korakas, blochează oraşul şi încearcă să taie apa.

ATENA, 10 Februarie.— Comitetul central cretan publi ă un manifest protestînd în contra bombardăreĭ.

ATENA. 11 Februarie.—*Thessalie* a sosit la Milo, fără să fi putut debarca proviziunĭ în Creta.

ATENA, 11 Februarie.—*Camera Deputaţilor.*—**D. Delyannis anunţă Cameref bombardarea din Creta şi dezminte ştirea care zice că în Creta aŭ debarcat trupe turceştĭ.**

D. Dim Moruzzi, prefectul de Dorohoĭ, a sosit în Capitală.

Se ştie că D-sa a fost însărcinat de guvern să facă cercetărĭ asupra concentrărilor din Basarabia.

D. C. Stoicescu a fost azĭ la Senat.

Din Constantinopol se telegrafiază că guvernul turc a trimis o notă guvernuluĭ grec prin care îl someazâ a-şĭ retrage pînă în treĭ zile de astă-zĭ, trupele din Creta, în caz contrar Turcia declară războĭ Greciei.

Din Piatra-N. primim în acest moment următoarea telegramă:

Un evreŭ care se afla arestat la poliţia din Piatra-N. a fost ucis, simulîndu-se o sinucidere prin strangulare. Rugăm cereţĭ ancheta.

Moise Lupu, Catz Solomon, David Segaller, Matel Manasou.

SPECTACOLE

TEATRUL NAŢIONAL.— Marţĭ, 11 Februarie, 1897, se va reprezinta pentru a 7-a oară: *Copiiĭ părăsiţĭ*, (Les deux Gosses) dramă în 2 părţĭ şi 8 tablourĭ de D. Pierre Decourcelle, tradusă de Sander.

TEATRUL NAŢIONAL.— Miercurĭ, 12 Februarie, 1897, mare reprezintaţie dată de trupa Fr. Tewele cu concursul D-neĭ *Agata Bîrsescu*. Se va juca *Uile nda*, dramă într'un act, de *Carmen Sylva*, *Die Pflicht* şi *Ein Glas Wasser*.

SALA DACIA.— La 22 Fenruarie, 1897, *Balul* comitetuluĭ coloareĭ de negru în folosul săracilor sub patronagiul D-luĭ Procopie-Dimitrescu.

GRAND ETABLISSEMENT HUGO. — Repreziutaţiile trupeĭ de sub direcţia D-luĭ Franz Tewele. Marţĭ, 11 Februarie, 1897, se va reprezinta: *Seine offizielle Frau*, comedie în 4 acte.

Premiile „Adevĕruluĭ„

Cărţĭ franceze

Le comte d'Hérisson. Un pair de France policier (1815, 1822).	3.50	0.90
Le comte d'Hérisson. Les girouettes politiques, Un constituant	3.50	0.90
Le comte d'Hérisson. Un drame Royal	3.50	0.90
P. Regnier. Souvenirs et études de théatre, avec un portrait de l'auteur	3.50	0.85
Félix Sangnier. A Paris pendant le siège	3.50	0 80
Albert Verly. Le général Boulanger et la conspiration monarchique	3.50	0.90
Forsan. Dans la vieille rue	3.50	0.90
Mémoires intimes, par la veuve du *Prince Louis de Sayn-Wittgenstein-Sayn,* née Amélie Lilienthal. Une famille princiére d'Allemagne	3.50	
Hubert Desvignes. La comédie dans le monde	3.50	0.90
Outis. Le Roi Stanko et la reine Xénia	3.50	0.85
Charles Yriarte. Les fleurs et les jardins de Paris	3.50	0.85
Gustave Guiches. Au fil de la vie	3.50	0.80
Paul Laffitte. Lettres d'un parlementaire	3.50	0.90
Robert de Bonnieres. Lord Hyland. Histoire véritable	3.50	0.80
A. Claveau. Contre le flot	3.50	0.80
Paul Frédy. Sans décors, monologues Saynétes et comédies de salon.	3.50	0.90
Robert de Bonnieres. Les Monach *Roman* Parisien	3.50	0.85
Léon Tyssandier. Figures Parisiennes avec preface de Arsène Houssaye	3.50	0.90
Le tout savoir universel, Repertoire des renseignements utiles et des connaissances pratiques, un volum de 566 pag	2.	1.25

TABLOURI

La becquée. Splendidă reproducere după artistul Maillart, representînd doĭ copilaşĭ goĭ, cu mama lor care-ĭ dă de mîncare		0.25
Diane Surprinse, Reproducţiune artistică după tabloul renumituluĭ picter Albert Edouard, representînd pe Zeiţa Diana surprinsă în nuditatea eĭ		0 25
Femme couchée (pastel) Copie fidelă după pictorul Carrier Belleuse, represenţînd o femee nudă culcată şi gînditoară		0.25

Cărţĭ romîneşti

Revista nouă, anii IV, VI şi VII, fie-care an compus din 12 fascicole ilustrate (fie-care an în loc de)	24.	7.50
N. G. Krupenshy. Medaliele romîne, ediţie nouă cu îndreptărĭ şi adăugirĭ.	10.	3.

Proprietar CONST. MILLE Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naţionale Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda